

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a șasea)
10 februarie 1994*

Firma Mund & Fester
împotriva
Firma Hatrex Internationaal Transport

(cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare,
formulată de Hanseatisches Oberlandesgericht, Hamburg)

„Sechestru asiguratoriu – Motiv suficient: executarea unei hotărâri judecătorești în alt stat contractant la Convenția de la Bruxelles – Interzicerea discriminării”

Cauza C-398/92

În cauza C-398/92,

având ca obiect o cerere adresată Curții, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, de către Hanseatisches Oberlandesgericht Hamburg (Republica Federală Germania) pentru pronunțarea, în litigiul pendinte în fața acestei instanțe între

Firma Mund & Fester

și

Firma Hatrex Internationaal Transport,

unei hotărâri preliminare privind interpretarea articolului 7 din Tratatul CEE, coroborat cu articolul 220 din același tratat și Convenția din 27 septembrie 1968 privind competența judiciară și executarea hotărârilor judecătorești în materie civilă și comercială (JO 1972, L 299, p. 32), astfel cum a fost modificată ulterior,

CURTEA (Camera a șasea),

compusă din domnii G. F. Mancini, președinte de cameră, C. N. Kakouris (raportor), F. A. Schockweiler, P. J. G. Kapteyn și J. L. Murray, judecători,

avocat general: domnul G. Tesauero,
grefier: domnul J.-G. Giraud,

după examinarea observațiilor scrise prezentate:

– pentru Firma Mund & Fester, de către Jürgen Kröger, avocat în Hamburg,

– pentru guvernul german, de către domnii Ernst Röder, Ministerialrat în Ministerul Federal al Economiei, și Alfred Dittrich, Regierungsdirektor în Ministerul Federal al Justiției, în calitate de agenți,

– pentru Comisia Comunităților Europene, de către domnii Bernd Langeheine și Pieter van Nuffel, membri ai Serviciului juridic, în calitate de agenți,

* Limba de procedură: germana.

având în vedere raportul judecătorului raportor,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 16 decembrie 1993,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Prin ordonanța din 16 noiembrie 1992, primită la Curte la 23 noiembrie 1992, Hanseatisches Oberlandesgericht Hamburg a adresat, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, o întrebare preliminară privind interpretarea articolului 7 din Tratatul CEE, coroborat cu articolul 220 din același tratat și Convenția din 27 septembrie 1968 privind competența judiciară și executarea hotărârilor judecătorești în materie civilă și comercială (JO 1972, L 299, p. 32), astfel cum a fost modificată ulterior (denumită în continuare „Convenția de la Bruxelles”).

2 Această întrebare a fost adresată în cadrul unei acțiuni introduse de societatea germană Mund & Fester împotriva societății Hatrex Internationaal Transport (denumită în continuare „Hatrex”), transportator internațional de marfă cu sediul în Țările de Jos, pentru obținerea unui ordin de sechestrul asigurătoriu asupra bunurilor societății Hatrex din Germania.

3 Hatrex a transportat, din Carsamba (Turcia) în Hamburg, alune care, în timpul transportului, au fost deteriorate de umiditatea cauzată de lipsa de etanșeitate a camionului în care au fost transportate.

4 Mund & Fester, subrogată în drepturile comitentului ca urmare a unei cesiuni de creanță, a solicitat daune-interese și, pentru a se asigura că respectiva creanță va fi recuperată, depune o cerere în fața Landgericht Hamburg, în conformitate cu articolul 917 din Zivilprozessordnung (Codul de procedură civilă, denumit în continuare „ZPO”), în vederea obținerii sechestrului asigurătoriu asupra camionului societății Hatrex care a fost utilizat pentru transportul alunelor și care se află încă în Germania.

5 Articolul 917 din ZPO prevede:

„1. Sechestrul asigurătoriu asupra bunurilor are loc atunci când există temerea că, fără un astfel de ordin, executarea hotărârii judecătorești ar fi imposibilă sau mult mai dificilă.

2. Faptul că hotărârea va trebui să fie executată în străinătate trebuie considerat ca fiind motiv suficient pentru un sechestrul asigurătoriu.” [traducere neoficială]

6 Landgericht Hamburg a refuzat să autorizeze sechestrul asigurătoriu, prin ordonanța din aceeași dată. Acesta a considerat că motivul prevăzut la articolul 917 alineatul (2) din ZPO nu exista, deoarece era vorba de executarea unei hotărâri într-un stat contractant la Convenția de la Bruxelles.

7 Mund & Fester a contestat ordonanța Landgericht Hamburg în fața Hanseatisches Oberlandesgericht Hamburg, susținând, între altele, că interpretarea articolului 917 alineatul (2) din ZPO nu era afectată de Convenția de la Bruxelles.

8 Considerând că hotărârea privind cererea de autorizare a sechestrului asigurătoriu depindea de necesitatea de a stabili dacă motivul pentru sechestrul, prevăzut la articolul 917 alineatul (2) din ZPO, există în cazul în care o hotărâre trebuie să fie executată în Țările de Jos,

Hanseatisches Oberlandesgericht Hamburg a decis să suspende judecata și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Necesitatea de a executa un sechestrul în străinătate (articolul 917 alineatul 2 din Zivilprozessordnung) constituite totodată un motiv de sechestrul, în cazul în care este vorba de executarea într-o țară care a aderat la Convenția CEE privind competența judiciară și executarea hotărârilor judecătorești în materie civilă și comercială (Convenția de la Bruxelles) din 27 septembrie 1968?”

9 Prin întrebarea sa, instanța națională vizează, în fond, să stabilească dacă articolul 7 din Tratatul CEE, coroborat cu articolul 220 din același tratat și Convenția de la Bruxelles, se opune unei dispoziții naționale de procedură civilă care, pentru o hotărâre care trebuie să fie executată pe teritoriul național, nu autorizează sechestrul asigurătoriu decât pe motiv că există probabilitatea ca, în lipsa acestui sechestrul, executarea respectivă să devină imposibilă sau mult mai dificilă, în vreme ce, pentru o hotărâre care trebuie să fie executată în alt stat membru, aceasta autorizează sechestrul numai pe motiv că executarea trebuie să aibă loc în străinătate.

10 Pentru a răspunde la această întrebare, este necesar în primul rând să se examineze dacă această dispoziție intră sub incidența domeniului de aplicare a Tratatului CEE.

11 Articolul 220 a patra liniuță din acest tratat, prevăzând că statele membre vor angaja, între ele, atunci când este cazul, negocieri cu scopul de a asigura, în favoarea resortisanților lor, simplificarea formalităților de care depinde recunoașterea și executarea reciprocă a hotărârilor judecătorești, deși nu are ca obiect stabilirea unei norme juridice direct aplicabile ca atare, ci se limitează la trasarea cadrului unei negocieri între statele membre (a se vedea Hotărârea din 11 iulie 1985, Mutsch, 137/84, Rec., p. 2681, punctul 11), are ca obiectiv facilitarea funcționării pieței comune prin adoptarea unor norme de competență pentru litigiile aferente acestora și eliminarea, pe cât posibil, a dificultăților legate de recunoașterea și executarea hotărârilor pe teritoriul statelor contractante.

12 Statele membre au încheiat Convenția de la Bruxelles pe baza acestui articol și în cadrul definit de acesta. În consecință, dispozițiile acestei convenții, care au legătură cu competența judiciară și cu simplificarea formalităților referitoare la recunoașterea și executarea hotărârilor, precum și a dispozițiilor naționale la care face referire convenția, sunt legate de Tratatul CEE.

13 În speță, este necesar să se examineze dacă dispoziția națională în cauză în acțiunea principală introduce o discriminare pe motiv de naționalitate, interzisă de articolul 7 din tratat.

14 Conform unei jurisprudențe constante, în domeniul de aplicare a tratatului această dispoziție interzice orice discriminare exercitată pe motiv de naționalitate. Această dispoziție interzice nu numai discriminările evidente, pe motiv de naționalitate, ci și toate formele disimulate de discriminare, care, prin aplicarea altor criterii de diferențiere, conduc de fapt la același rezultat (a se vedea Hotărârea din 29 octombrie 1980, Boussac, 22/80, Rec., p. 3427, punctul 9).

15 Dispoziția națională în cauză în acțiunea principală implică o formă disimulată de discriminare.

16 Astfel, în vreme ce, în urma examinării articolului 917 alineatul (2) din ZPO nu s-a descoperit nici o discriminare evidentă bazată pe naționalitate, având în vedere că se aplică în

toate cazurile în care o hotărâre trebuie să fie executată în străinătate, deși bunurile care fac obiectul sechestrului aparțin unui resortisant german, este la fel de adevărat că, astfel cum observă Comisia, în mod întemeiat, această ultimă situație este rară, marea majoritate a executărilor din străinătate vizând persoane care nu au cetățenie germană sau persoane juridice care nu sunt stabilite în Republica Federală Germania. Rezultă că dispoziția națională în cauză conduce, de fapt, la același rezultat ca și o discriminare bazată pe naționalitate.

17 Totuși, această constatare nu este suficientă pentru a ajunge la concluzia că o dispoziție precum cea în cauză în acțiunea principală este incompatibilă cu articolul 7 din tratat. Pentru acest lucru este necesar, de asemenea, ca dispoziția în cauză să nu fie justificată de circumstanțe obiective.

18 În această privință, trebuie amintit că sechestrul asiguratoriu îi garantează creditorului posibilitatea executării efective și în timp util a unei hotărâri ulterioare împotriva debitorului. Conform articolului 917 alineatului (1) din ZPO, această măsură asiguratorie trebuie să fie autorizată în cazul în care există temerea rezonabilă că, având în vedere faptele în speță, fără o astfel de măsură, executarea hotărârii ulterioare ar deveni imposibilă sau ar fi mult mai dificilă. În temeiul alineatului (2) din același articol, aceste dificultăți sunt presupuse numai datorită faptului că executarea trebuie să aibă loc în alt stat decât Republica Federală Germania.

19 Dacă o astfel de presupunere este justificată în cazul în care executarea unei hotărâri ulterioare trebuie să fie efectuată pe teritoriul unui stat terț, aceasta nu se justifică și în cazul în care este vorba de executarea hotărârii pe teritoriul statelor membre ale Comunității. Toate aceste state sunt părți contractante la Convenția de la Bruxelles, ale căror teritorii, astfel cum se precizează în Raportul privind Convenția de la Bruxelles (JO 1979, C 59, p. 1, în special p. 13), pot fi considerate ca reprezentând o entitate.

20 În consecință, deși condițiile de executare a hotărârilor și riscurile legate de dificultățile cauzate de executare sunt aceleași în toate statele membre, dispoziția de la articolul 917 alineatul (2) din ZPO consideră, în fond, că aceste riscuri sau dificultăți sunt sigure și certe numai pentru faptul că executarea va avea loc pe teritoriul unui stat membru, altul decât Germania.

21 Rezultă că dispoziția națională nu este justificată de circumstanțe obiective.

22 Având în vedere cele menționate anterior, este necesar să se răspundă la întrebare că articolul 7 din Tratatul CEE, coroborat cu articolul 220 din același tratat și Convenția de la Bruxelles, se opune unei dispoziții naționale de procedură civilă care, pentru o hotărâre care trebuie să fie executată pe teritoriul național, nu autorizează sechestrul asiguratoriu decât pe motiv că există probabilitatea ca, în lipsa acestui sechestr, executarea respectivă să devină imposibilă sau mult mai dificilă, în vreme ce, pentru o hotărâre care trebuie să fie executată în alt stat membru, aceasta autorizează sechestrul numai pe motiv că executarea trebuie să aibă loc în străinătate.

Cu privire la cheltuielile de judecată

23 Cheltuielile efectuate de către guvernul german și de către Comisia Comunităților Europene, care au prezentat observații Curții, nu pot face obiectul unei rambursări. Întrucât procedura are, în raport cu părțile în acțiunea principală, un caracter incidental față de procedura din fața instanței naționale, este de competența acestei instanțe să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată.

Pentru aceste motive,

CURTEA (Camera a șasea),

pronunțându-se cu privire la întrebarea adresată de către Hanseatisches Oberlandesgericht Hamburg, prin ordonanța din 16 noiembrie 1992, declară:

Articolul 7 din Tratatul CEE, coroborat cu articolul 220 din același tratat și Convenția de la Bruxelles din 27 septembrie 1968 privind competența judiciară și executarea hotărârilor judecătorești în materie civilă și comercială, se opune unei dispoziții naționale de procedură civilă care, pentru o hotărâre care trebuie să fie executată pe teritoriul național, nu autorizează sechestrul asiguratoriu decât pe motiv că există probabilitatea ca, în lipsa acestui sechestr, executarea respectivă să devină imposibilă sau mult mai dificilă, în vreme ce, pentru o hotărâre care trebuie să fie executată în alt stat membru, aceasta autorizează sechestrul numai pe motiv că executarea trebuie să aibă loc în străinătate.

Mancini

Kakouris

Schockweiler

Kapteyn

Murray

Pronunțată în ședință publică la Luxemburg, la 10 februarie 1994.

Grefier
R. Grass

Președintele Camerei a șasea
G. F. Mancini